

II.
C. 10120.
c/2

20/6

ZHUDAPOLNA HISTORIA

SAMAKNENE DIVIZE

MARIE OD MÖRL

V' VIDMI

1837.

Latennalli 15 n. am
10100. II C. c. 2 D.
✓

Maria od Mörl

Bortolotti inc. Udine

ZHUDAPOLNA HISTORIA

SAMAKNENE DIVIZE

MARIE OD MÖRL

KTERA SHIVI

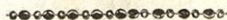
V' KALTERN NA TIROLSKIM

IS LASHKIGA
V' KRAINSKO PRESTAVLENA

V' VIDMI 1837

NATISNIL L. VENDRAMI

JASBITZ INO BÍTTESNECK

JEH NAPRODAJ IMAJO V' GORIZI

Lete bukvize so ble tud od Gosposke
pregledane, in kar zapovdi od te
strani tirjajo, je blo dopolneno.

V^o natif tih bukev so gnadlivi Firsht Gospod
Gospod FRANZ KSAVERI Gorishki Vikshi Shkof
24 profenza 1837, dovolili.

IN=030007323

PREDGOVOR

hudapolni je Gospod v' svojih Svet-nikih. Kakor je she bog od sazhetka svoje Isvolene doftkrat po zhudnih in nam ne-sapopadljivih potah k' febi vodil, tako she ravn tist bog dandanafhni posebne gnade skashe tistim, kteri mu s' posebno svestobo flushijo. Lepi isgled od tega najdesih v' leti historiji, ktero ti sdaj v' krajnskimi jesiku v' roke podam, sato de jo beresh, boshjo modrost in ljubesen zhaftish, ktero bosh v' leti pergodbi tako svetlo rasvidil, in de tud sam sebe in druge k' ljubeshni boshji in brumnosti unemash. Leto historijo je na pervo spisal en Gospod is lafhke deshele, kter je sam Samakneno dvizo vidil, in vse is saneslivih prizh isprafhal, kar je tukej popisal v' bukvize, ktere so ble potlej v' Majlandu she k' trekimu natifnene.

*Kar smo sami vidli in sli shali, vam
osnanujemo. S. Jan. I. Lis. p. I. v. 3.*

Jesenški zhař je tiřti delj lëta, kateri, dokler ga okorna in otoshna sima ne pre-shene, nař nar bolj vabi vshivati veselje, in kratkozhařnosti, k' nam jih s' raspetim ro-kami ponuja. Med tim řo reřnizhno řpreha-jaňa in pogledi v' ptuje kraje ne na sad-nimu meřtu; ker delovnost zhloveřhkiga trupla, in biřtrořt njegoviga duha, ktera v' dolgih in řtanovitnih opraviilih tako re-kozh, ře oterpne, řpet ponovijo, in no-vizh preřtvarijo. Pa zhe ře řprehodi vřim řploh k' dobrimu řluřhjo, tako imajo v' reř-nizi dvojni řad sa tiřte, kteri ředë dolř-nosti řvojiga řtanu opravlajo, in ře torej po redkim řprehajajo. Med take tudi jeřt řliřhim, in satorej řim tud sa dobro řpo-snal, ok ravn ře h'konzu jeřenřkiga zhařa, nekako řprehajo po řvetu řturiti. Pa ni řa-dosti le po řvetu hođiti, ampak je potreba, de ima popotnik kak namen, posebno, zhe je duhovřkiga řtanu, tako ře řpodobi, de

ogleda zerkovne rezhi, zerkve, snaminje, brumne naprave, prasnike in poboshne navade ljudi; tòde nizh taziga se ne najde v' tistih popisih, kateri so dandanashni od popotnikov in ogledvauzov sveta na svetlobo prishli. O ko bi pazh kdo s' tim namenam deshelje prehodil, in vse take rezhi, ko bi jih vidil, na tanko popisal: Kako lepe bukve bi se lohko sloshile!!

Enaki namen je nekoliko tud mene vnemal, k' sim se od doma podal, in she hodil po Tirolski deshelji, poln shelja, ogledat, kar bi blo bolj imenitniga sa Zerkev in nasho Vero. Kar shlishim veliko govoriti od prezhudne duhovne pergodbe, ktera se je v' kraju Kaltern pokasala, in k' sim shlishal in vidil, de tolk drugih ljudi v' leta kraj hiti, sim hotel tud jest se kje podati, de bi se tako sam preprizhal, in s' lastnim ozhmi prefodil pergodbo, od ktere sim shlishal od vsih krajov govorjenje.

Kaltern, lepi kraj Tirolske dushelje, kjer tri tavshent ljudji prebiva, leshi v' prijetni dolini, ktera je od blishniga potoka Etsh svoje ime sadobila, v' Trienski Shkofiji, enmalo povsdignen; satorej se na majhno jeseru, kter v' blishni dolinzi jegra, vesel' osira. Lepo je she torej leta kraj

fama natora ozirala, pa vender je she sravn
tud pridna delovnost prebivavzov perpo-
mogla; satorej se leta kraj ptujimu popot-
niku, kader blisu pride, veselo posmeja s'
pridno obdelanim poljam, in s' lepim vino-
gradam, kateri so she po svoji legi sonzu
srozheni, in na shlahtnih tertah bogati.
Na verhu tega kraja je klofhter ifsidan,
v' katerim Sinovi S. Franzhishka prebivajo;
she pred sonzhnim prihodam se lepi glaf
jutrene pefem, ktero ti Menihi na teshè
k' bogu poshilajo, po vshefih spodnih pre-
bivavzov prijetno raslega.

Farna Zerkev ima lepo opravo, in
pervi vezhèr, k' sim v' Kaltern perfhil, sim
se kje podal, k' so se vezhernize k' prasni-
ku Roshenkranza Marije per ispostavljenim
Refhnimu telesu obhajale. Prezej k' sim
vanjo stopil, sim se savsel nad poboshno-
stjo ljudstva, inu lepim soglasjam duhovniga
petja, kter se je is gerlov lepo vglihanih
pevzov po zerkvi rashiralo. Vidil sim tukej
shenski spol s' odkritim glavami, pa njih
poboshna postava mi je prizhala sadofti,
de per njih ni potreba glavniga ogernila,
kterga je she Apostel Pavl od shenskiga
spola tirjal. (*) Prebivauzi tega kraja so

(*) 1. Cor. 11. 10.

omikani, in dobroserzhni, kar sim jih kratik zhas, k' sim se med njim snajdel, mogel sposnati. Vsi govore nemshko, in tud kar sim s' duhovnim govoril, sim se mogel le latinskiga jesika poslushiti.

Jmenitna pergodba tega kraja pak v' temu obstoji, de se tukej snajde ena dekle, (ravno tega kraja Kaltern) ktera je she skusi tri leta v' vednimu samaknenju; vsi se zhudijo in savsamejo, kterikolj so jo vidli. Vem szer dobro, de kader se od perkasen in samaknenih govori, je treba velike rasumnosti in ojstre rasfojnosti po isgledu in nav ku Svetih Ozhetov; pa vem tud dobro, de se take rezhi, potem, k' so dobro pregledane, in ojstro prefojene, (szer s' perpushenjam Naprej-postavljenih) tud smejo osnanovati pred ljudstvam, k' njegovimu poduzhenju in lepimu isgledu; sakaj smem upat, de to je boshja volja, de jih ludje svejo, in boga hvalijo; kakor je blo rasfojenu v' poprejshnih enakih pergodbah narvezhih Svetnikov, de namrezh Gospod Bog ne deli take gnade samo v' tolashbo tistih dush, na kterih se vidjo, ampak tud savolo ljudstvov. Satorej je rekal Angel Razaël k' Tobiju: (*) *Skrivnosti kralja je dobro na*

(*) *Tob. 12. 7.*

*fkriynimu dershati; dela boshje pak spo-
snati in osnanovati je zhaftistljivo. Sato
je angel tud njema rekel: (*) Vi pak hva-
lite Boga, in osnanujte vse njegove
zhudeshe. Le poverhnih in nesavupljivih
marn, kfe vezhkrat kje v' en dan perpo-
vedujejo, se je treba varvati, sakaj le take
so fhkodlive; en tanko prevdarjen in ref-
nizi permirjen popif pak takfhne pergodbe
ne more fhkodvati, ampak bo vsm k' do-
brimu flushil, kjer refnizi prizhovanje daje.
S' takfhnim mislim navdan jest sazhnem
popifvati pergodbo nafhe Samaknene: ker
se prut fleherni napzhni moderjanosti oro-
shim s' beledami Apostelna Pavla: (**)* *Mi
nespametni savolo Kristusa.*

(*) Tob. 12. 20.

(**) 1. Cor. 4. 10.

Samaknena dekle se imenuje Maria od Mörl, je bla rojena v' Kaltern 16 dan Kosoperfka 1812. Nje ozhe se imenuje Joshef shlahtni Mörl od Muncheler in Sichelburg; nje Mati pak je Maria Selva od ene prav brumne rodovine Tirolske deshelje. Do fhtirnajstiga leta je bla lepo isrejena v' vsih deshevskih fhegah, in poduzhena posebno v' pravi in refnizhni brumnosti, kakor se je spodoblo sa nje shlahtni stan, od svoje lastne matere, ktera je na lepih zhednostih in modrosti bogata bla. Pa mlada dekle se je tud previdnosti boshji, ktera ji je tako modro mater perpravla, hvaleshna fkasala; kmal se je vidlo, de persadevanje in poduzhenje matere ni blo sabstojn! Maria je bla lepi isgled v'fim mladim deklizam svojiga zhafa, s' svojim lepim sadershanjam je vsih ljudi ozhi na se potegnila, v'fi so jo ljubili, in se savseli nad pohlevnostjo mladiga otroka. Ljubesen boshja ji je prez v' prvi mladosti naprut perfhla, in je nje mlado ferze v' posestvu vsela; od tod so pognale mnogotere zvetlize al rofhize, ktere so nje dvishko mla-

dost od vseh strani zirale. Sanešliv snamne shlahtniga ferza, in gotov tovaršh boshje ljubeshni, to je ljubeshen in vsmilenje do vbogih, se je tud kmalo na mladi Marijzi sagledalo, k' se je reslozhila med drugmi zhednosti, kakor se lozhi vertna rosha v' dufhezhim pufhelzu od vseh drugih zvetliz. Ona je dobro snala si marštero rezh pertargati, de je tako v' štanu bla vbogim pomagati, posebno sapufhenem bolnikam, ktere je tud sama vezhkrat objiskala. Kader je she defeto lētu spolnila, je pervikrat k' S. Obhajilu perštopila, pa s' tako shivo vero in s' tako gorezho ljubeshnijo, de je kmalu, k' je S. hostijo savshila, v' omedlevzo padla.

Pa med nebesškim fladkostim, s' kterem jo je milost boshja obdarila, so jo kmal tud britkošti sadele, s' kterem vselej tud boshja previdnost tište objišhe, ktere si je sa viške in imenitne rezhi sbrala. Mnogotere bolehnosti so jo sadele vezhkrat potem, kje defeto letu doshivela, de ni mogla bres škerbi in s' veseljam vshivati lepe in prijetne spomladanske dni njeniga shivlenja. Okolj šhternajštiga leta nje štarosti je bla v' Klef poslana, slašti is namena, de bi se lašhki jesik nauzhila. In glej novo

shibo, ktera jo je tukej sadela! Svedla je na enkrat, de ji je nje ljubesniva in zar-tana mati odmerla. Shaloft jo vsdigne in hitro se podà od Klefa v' svoj rojni-kraj Kaltern, deb tukej v' fred domazhe der-shine obilne solse tozhila po svoji materi, ktero je is serza ljubila; in de bi tud svoje ljube sestrize v' leti splohni shalofti po vsi mozhi potolashila. Ta shaloft, velika she fama na febi, je bla she bolj povikshana, kèr je mlada dekle sdej mogla veliko domazhih opravil sprevseti, katere so ji vedno nje mater v' spomin klizale, ktero je per vsaki stopini pogreshala. Ona je imela vezh bratov in sestri, pa vezhdelj mlajfhi kot' ona. Nektere njenih sestri so sdaj she Nune, nektere pa she v' reji per Nunah; en brat je tud she svètu flovò dal, in je Kapuzinar postal, eden pa she ozhitne shole objiskuje; ena sestra pak je per nje v' domazhi hifhi, de hifhne dela opravla in nasho Samak-neno oskerbuje.

V' letih domazhih opravilah so mlado Marizo tud vezhkrat telefne nadloge in bo-lesni stiskale, in velik grenkih besedi je mo-gla od domazhih ljudi poshreti, ker nje skrito in spokorno shivljenje je marfkatirga sbodlo, in nevkretenga sturilo. Med takim

revam in teshavam je mlada frota dostikrat milo sdihvala, ino bala se je, deb nje stanovitnost ne omagala. Mislim pazh jest, kakor tud vuzheniki fkrivne brumnosti govorijo; de so ble te sopernosti perva fkušhna, de bi bla smiram bolj ozhišhena; sakaj boshja previdnost perpušti, de tud brumne dušhe fkušhnave sadenejo; de se meso in spazhena natura pruti duhu vsdiguje, de fkrivni sovrashnik na poti kerfhanške popolnamosti spotike stavi; sato de se brumna dušha navadi, se serzhno vojškovati, in tako s' velikim teshavam perve fkušhnave premaga, inu po taki smagi k' popolnomasti in notrajnimu miru pride. Tako se tud bere od S. Angele od Foligno: kar fama sposnarekozh: *Mi pride vzhasih taka jesa, de se komej sdershim, deb se ne ftergala, in vzhasih se nemorem zlo sdershati, deb se ne tepla.*

Enako salesvanje dušhniga sovrashnika je tud naša mlada dekle odvernila s' oroshjam, k' ji ga je vera podala; ker je namrezh stanovitno vse sopernosti prenesla, in se svesto ogibala vsih vabljivih fkušhnav, ktere fzer veliko, al v' refnizi vender golufno veselje obetajo. K' britkoftim, s' kterim je bla she do gerla obdana, je she

prostovolne dela pokore in leſtniga ſatajenja perdjala; oſtri poſti, perkrajſhano ſpanje, podaljšane zhuvanje v' molitvi, oſtra poſtla vezhkrat na golih tlah, ſo ble nje vſakdane opravila. Doſtkrat je ſhe ob dveh zhes polnozhi vſtala, de je v' molitvi ſvoje ſerze k' Bogu povſdigvala. Vezhkrat, k' je ſhe le dan ſgonil, al tud poprej, je ſhe v' zerkev letela, kot nekdej Magdalena, jiſkat tajiſtiga, kterga je nje duſha ljubila; in kje ſhe vezhkrat zerkvene vrata ſaperte naſhla, ſe je prez tukej na kolena ſpuſtila, in v' ſerzhno molitev vtopila, s' tolkim veſeljam, de ſe beſedi Preroka poſluſhim, kakor ſe otrok k' maternim perſam pertiſka. V premiſhlovanje vezhnih reſniz in nebeſhkih darov je bla vſa ſamaknena, poſebno ſi je v' ſerze vtiſnila in pogoftu premiſhlovala kriſtuſov terplenje in ſkrivnoſt S. Reſhniga telela, in bres deb ſe bla v' majnſhi rezhi ſgubila, je pot prut pravi in reſnizhni brumnoſt naſtopila, in po nje ſerzhno hodila. Nje duſha je bla gorezha od nebeſhkih zhutili, zhe je kaj piſala, al ſe kaj s' ſvojim perjatelzam pogovarjala, ſo ſe povſod kaſale jiſkre boſhje ljubeshi, s' ktero je blo nje ſerze na-
polneno.

Kader je S. Obhajilu prejela, je medlela od ljubeshni in andoht do svojiga ljubiga, in to je bla she prepokushna tiste nebesfke sladkosti, ktero v' samaknenju sdaj vshiva. Pogostejfh, k' je mogla, je k' angelški misi perstopila, in dan obhajila je bil sa-njo en prasnizhni in veseli dan. K' je she namrezh Jesufa v' svoje ferze sprejela, je vse svoje misli in zhutila nanj obernila, in skus ze le dve uri je v' zerkvi obstala po svetinu obhajilu, kakor mertva, bres debse bla gnila; tako de jo je blo treba pozukat in sbuditi, de so jo tako drugi v' domazho hifho perpravli; pa tud tukej je hitro kak posebni kraj pojiskala, in se je na skrivnim zeli dan s' svojim Jesufam pezhala, tako de je tud na jedino pijazho posabila, kakor nekdej Maria is Betanie per nogah svojiga Mojsfra. Naj mi nobeden tukej vgovara ne dela s' besedam posvetnakov, kateri pravijo: de so take forte ljudje nedleshni domazhim dershinam; sakaj povem mu she naprej, kar je Jesus rekal Marti, k' je bla filno in prevezh fkerbna sa posvetno postreshbo. — Polej le eno je potrebno! — Satorej more vsak pametni zhlovek prevdarti: de enaki isgledi so snaminja posebniga in nesplohniga pokliza boshjiga in tud sna-

minja tistih isvolenih dušh, ktere se zhes navadno shivlenje ljudi povsdignejo; ktere gotov tud obiln shegen zhes take dersshine sprofijo, od kterih so oskerblene. Satorej naj nikar nobeden ne misli, de bi ble take s' posebnim gnadam od boga obdarvane dušhe drugim ljudem v' shkodo, sato ki s' svojim rokami ne delajo; ampak so jim she veliko vezh v' zhafno in vezhno frezho. O kolko loshej se pazh ena bogabojezha hzhi v' hishi prenese, ktera je na tihem v' Boga in premishlovanje samaknena, koker pak druge, ktere v' posvetnih rezheh, nezhimer-nih mislih, prevsetnih djanjah in pregresh-nih sferbeh dragi zhaf shivlenja kratijo in sgubljujejo!

Mlada Diviza is Kaltern, od katere govorimo, je tud v' tih lètih svoje starosti, potem k' je svoje duhovne pastirje sa svèt uprasha, oblubo vedne zhistosti napravla, in se je sturila sapisati v' Bratovshno Treziga Ordna S. Franzhika, kteri imajo en Klofhter v' Kaltern; kjer tudi sabstojn vskerbè shole mladih deklizh. Tukej je ona ime Teresja dobila, kor si je S. Teresjo sa posebno Pomozhnizo sbrala, ktere lepe zhednosti si je tud posnemati persadevala, posebno skus molitev in premishlovanje.

Po letemu potu keršhanske pravize in brumnosti je ona smiram dalej fhla, in je naglo v' popolnamasti rašla, in se je tako perpravlala in vsakdan vrednišhi sturila tištih posebnih gnad, tištiga nesplohniga stanu, h' katerim jo je Bog hotel povsdigniti. Pa kakor nam splohna skušhna pokashe, bog ne povsdigne take brumne duše na enkrat v' tak nesplohni stan in ji ne obdaruje prezej s' tako posebnim gnamam; ampak jih hozhe po ternovi poti, skusi krishe in nadloge kje perpelati: sakaj S. Augushtin pravi: *Kakor je Bog milostev, kader tepe, tako bi ne bil, keb le persanashal.* Nar hujšhi skušnave so morde tud tištim dušham namenene, ktere Bog nar vezh ljubi, in od katerih tud vėj, de se bodo s' njegovo gnado tud serzhno vojskovale; sato tud njegova previdnost perpušti, de jih ne le navadne britkošti in skušnave, ktere vse Adamove otroke stiskajo, sadenejo; ampak dopušti našhim dušhnim sovrashnikam, de jih bolj mozhno skušhajo, vender le do zhafa, kter Bogu dopade, in vselej s' perstavkam, kakor je tud Job skushan bil: *Vender njegovo (Dufho) shivljenje mu pušti.* Na tako višho je bla tud imenovana Maria skušana in skus britke nadloge ozhišhena. V' svoji

mu ofemnajstimu letu namrezh, lèta 1830, je bla s' teshko bolesnijo vdarjena, hudi kerzh jo je teril po vsih udih nje shivota, in nesnane bolezhine je zhutila skus dolgo zhafa; pa vender zeli zhaf nje bolesni ni blo drujga flishati is nje uft, kakor besede Svete Teresje, ktere je vezhkrat ponavlala, rekozh: *Al terpeti, o Gospod! al vmreti!* Vezh sdravnikov, kateri so jo objiskali, med kterim je tud uzhen Gospod Markesani, so sposnali, de nje terplenje je blo grosno, veliko; in de niso mogli lposnati nje bolesni; de vsaka pomozh sdravnikov je bla sabstojn, ker ni le nizh pomagala, ampak je she le skorej bolesen s' hujfhala. Lèta 1831 je blo rasfojenu, de nje bolesen ni sa ifsdraviti, in de se she blisha konz nje shivlenja. Je bla she vezhkrat previdena, sadna popotniza v' vezhnost si ji je she podala, in molitve, ktere se per vmerjozhlih opravljajo, so se she tud nad njo sgovarjale. Molil je she nad njo Mafhnik sadne Molitve: *Lozhi se kershanska dusha* i. t. d. in glej pomozh is Visokosti! — Gospod Bog jo je sbral sa zhudeslh nashiga stoletja, in k' se mu je she sadofti ozhishena sdela, se ji je ljubesnivo perblishal; jo je k' febi poklizal is pushave, kakor Nevesto v' visoki

pesmi, ktera se na svojiga Ljubiga naflanja; jo je k' febi perpelal, sizer ne she v' Nebesfa, deb ga od oblizhja do oblizhja gledala in vshivala, ampak jo je she pustil na temu lvetu, vender pak napolnil s' obilnim veseljam svoje ljubeshni, s' veseljam, kteri je mozhno enak tistimu, kteri se is videnja in vshivanja Nebesh is-haja. Ji je blo namrezh resodetu, de more sturiti molitve v' zerkvi, inu de more obljuho pokorshne storiti svojimu spovedniku, de bi na to visho popolnama svetu odmerla, in nastopila novo shivljenje, vezh angelsko kakor zhloveshko. Sdaj je nehalo nje terplenje, se je vsa v' premishlovanje samishlila, ktero se je kmal v' Samaknenje konzhalo.

Od konza je nje samaknenje le en kratik zhaf terpelo, in sizer po f. Obhajilu, kterga so ji vsak teden domu pernesli; sakaj zhe jo je glih nje huda bolesen popustila, de ni nobene bolezhine vezh obzhutila, tok je vender she neko oterpnenje v' nogah ostalo; in satorej ni mogla fama v' zerkv jiti, ampak je v' svoji posteli smiram obstala. Leti sazhetki samaknenja pa se niso od konza veliko porajtali; ker so jo v' temu stanu le samo domazhi vidli, kteri so to le sa vishi stopno nje premishlovanja

in poboshnosti dershali. Ali posnej, k' je nje samaknenje ob dnevih S. obhajila zhes dalej vezh in dalfhi perhajalo, se je ta rezh zerkvenimu predniku nasnanila, de bi se samerkliv ogledala in prefodila; in tako so vsi sposnali, de je ob dnevih S. Obhajila vsa sama is sebe, vsa samaknena, de no-bene rezhi ob takih dnevih ne potrebuje; satorej so jo take dni pustili famo v' svoji kamri, bres deb bli mislili, ji kakifhno postrehbo prefkerbeti, kakor jo je druge dni potrebovala.—Med tem se je perblishal 2 dan Svezhana 1832 (kader pade prasniki Ozhisfenja Marie ali Svezhniza) kateri je bil zhudapolni dan sa zelo dershino; sakaj mlada Maria, kakor hitro je S. Obhajilu prejela, se je na enkrat samaknila, in fzer to samaknenje je terpelo zelih 26 ur, in se je fhe le nehalo, kader jo je Spovednik per imenu poklizal, in ji „pod pokorfhno“ vkasal, de more odgovor dati.—Po konzhanimu meszu Roshniga zveta 1832 se je samaknenje vsak dan pozhelo. Blishal se je pak tud en dan, de bi se ta zhisti dufha skus eno fhe bolj posebno gnado s' svojim Bogam fklenila, in skus samaknenje vedno fklenena obstala, tako dolg, de bi bla s' njim popolnoma fklenena v' Paradishu.

Leta zhaſtitliv dan je bil prasnik S. Refh-niga Teleſa 1833, takrat ſe je na enkrat vsdignila, in je klezhè dolgo zhaſa na ſvoji poſteli ſamaknena obſtala. Poſnej in ſlaſti od meſza Velkiga Serpana ravn tiſtiga lèta, ji je blo ſamaknenje v' navado, vender zhes-dalej vezh in dalſhi, ſakaj od konza je ſhe vzhaſih ſkus en kratik zhaſ k' ſebi perſhla, poſnej pak je blo nje ſamaknenje ſtano-vitno in bres prenehanja.

Ona ſe ſmiram na poſteli ſnajde, je ſmiram oblezhena, in ſnako leſhi, bres deb ſe premeknila; ſvoje roke derſhi ſklenene na perſih; ozhi ſo ſmiram odperte, ktere prut nebu povsdignene derſhi, bres deb' kterikrat s' obervim trenila; ker ona v' duhu vedno nebeſhke rezhi ogleduje, v' ktere je ſamaknena: Se ſdi, kakor bi nizh na ſvojih udih ne zhutila; ſakaj muhe, (ſzer maj-hna rezh, pa veliko pomeni) vezhkrat po nje laſijo, al ſe tud na nje odperto oko vſtavijo, bres deb ona pokasala, de zhuti na ſebi take ſhvalze; kar vender vſak drugi zhlovek zhuti, ker ſe mu nadleſhen ſdi. Ima jeſik, pa ne govori, ozhi, pa ne vidi, uſheſa pa ne ſliſhi, ſhivljenje bres deb zhutila; kader ſe poklizhe, ne odgovori; kader jo zheſhejo in k' je treba, preblezhejo, ſe

ne savè: ne spi, fkor nizh ne jè, ampak shivi le na duhovno visho, v' vednimu premishluvanju in samaknenju, ktero se is ze le perfhone in posebno is nje oblizhja posname, v' kterimu se lohka bere lepi rek S. Pavla: *Sakaj samaknen je v' Paradish, kèr je slifhal skrivne besede, od katirih se ne smè zhloveku govoriti* (*).

Vezhkrat se pak vsdigne is svoje postle pokonzu, in fzer vzhasih tako, de se le s' perstmi svojih nog na postlo naslajna; vzhasi pak klezhi in svoje roke al fkupej dershi, kakor deb molila, al pak raspete. Grosno lepò jo je vidit, kader se vsdigne, sakaj to se sgoti na enkrat, in bres deb fi s' svojim rokami kaj pomagala: nje obraš she pokašhe, de je nje ferze polno boshje ljubeshni, na njenih shnablih se eno majhno in sladko smejanje rasodeva, kakor debi hotla svojimu ljubimu Jesufu rezhi. *Polej, glej jest pridem.* — Zhudna v' refnizi je naglost, s' katero se neprevidama vsdigne, in na kolena postavi in spet potem nasaj vleshe, sakaj per všim tem ima svoje roke smeram raspete al pa na perših fklenene. Zhudno je tud, kader tako klezhi, al tako povsdig-

(*) 2. Korinz. 12, 4.

nena stoji, tok je vsa nepremaknena, in dve, tri, vzhafih zlo sedem uri v' temu stanu ostane, dokler se pod pokorshino ne poklizhe in fama k' sebi ne pride. To pak kader je ona vsa na kvishko povsdignena, tako de se komej s' perstim svoje postle doteknuje, se imenuje Velkosamaknenje, in se ji le v' zhafih permeri.

Kader sim jest v' nje hisho stopil, deb jo vidil, sim jo narajmal klezhè na nje postli, in je bla she skus pol ure v' takimu samaknenju. Ah! nikolj she nisim vidil tako zhudne rezhi, ktera bi me bla tako spreletela! Komej so se mi vrata odperle, sim se savsel, ferze mi je tovklo, in pozhaf sim se k' nji perblishal, s' ozhmi smeram na samakneno obernen, ktera je vsa bela, kakor podoba is vofka pred mano klezhala, in bres deb bil mislil, so mi na enkrat besede odpadle: *O zhudefh! o blashena (svelizhana frezhna) dufha! O angel v' zhlovefhki podobì!* Ona je po navadi na svoji posteli klezhala, s' belim oblazhilam ogernena, nje lasje so romenkast, in se resvesani dolj na rame respenajo, svoje roke je sklenene na persih dershala, nje glava in ozhi so bli prut Nebu oberneni, nje oblizhje belo, enmalo s' rudezhim ozirano,

in vša samaknena in v' nebesške premišlovanje pogresnena. O Gospod! sim si mislil, kej more pazh ona sdaj biti s' svojim duham! Trije uzheni Malarji so se tud takrat per nji snajdli, kateri so pershli ne le deb jo vidli, ampak tud de bi nje podobo posneli in jo tako smalali, v' kakeršhnimu štanu so jo nashli! Vender, sim si mislil, more kaj lepiga gratati, zhe jo bodo v' leti podobi, k' sim jo sdaj pred sabo vidil, smalali! Jest ne morem popisati, kakishne zhutila je leta samaknena v' meni obudila; nisim se mogel sdershat, ampak premagan sim kje v' en kot na kolena padel in sahvalil vezhniga Boga, ker she dandanashni take zhudeshe dela! Kmalo sim se vsdignil in spet svoje ozhi na samakneno vergil, in vidil sim jo, kok' se je na enkrat na povelje spovednika na svojo postlo poloshila. Sdej sim k' nje postli stopil, s' dvema drugma mashnikama, ktera sta tudi pershla, deb jo vidla: in sposnal sim, de je bla she smeram v' samaknenje pogresnena, in ni vedla, de se mi per nji snajdemo. Sdaj ji je nje spovednik na tihama, bres de bi bli mi vedli, vkasal; de naj prizhiozhim mashnikam spodobno zhaft fkashe: in glej ko bi trenil, se je ona sbrihtala in vsakmu

posebej med duhovnim, kateri so na obed-
 veh straneh nje postle stali, glavo perpog-
 nila in milo sdihnila, kakor eden, kter se is
 spanja sbudi; potem se je enmalo vsdignila
 vsakimu roko kufnila, in nekoliko posme-
 jala. Pa komej smo se prizhiozhe pargod-
 be savedli, smo jo vidli de se je she spet s'
 sklenenim rokami na svojih perših vlegla, in
 novizh samaknila. Med tem je peršhil zhaš,
 k' je blo treba, se is nje kamre podati, in
 jo sapustiti, ktero sim tolkokrat s' samerk-
 livostjo pogledal; pa komej so nekte ure
 pretekle, mi je blo spet perpušheno, novizh
 v' nje kamro jiti. K' smo jo sapustili, je bla
 boshja flushabniza szer samaknena, pa je
 vender na nje postli leshala, sdaj pak, ko
 sim novizh k' nje peršhil, sim vidil, de se
 je na enkrat s' navadno lohkoto vsdignila
 in na svoje kolena spustila, in je bla tako
 samaknena, de je moglo vse prizhiozhe v'
 ferze sbošti. K' sim jo spet sapustil, je she
 tako napostli klezhala in v' samaknenje po-
 gresnena bla; in tako se smiram sadershi, al
 namrezh tiho in mirno na svoji postli leshi,
 al pa na svoji postli klezhè premišluje, al
 pa je povsdignena, tako de se komej s'
 perštimi svojih nog postle dotekuje, in je
 vedno samaknena.

V temu prezhudnemu stanu se ona pusti vishati in voditi le skus pokorshno, ktero je ona Bogu oblubila kakor je blo she sgorej rezheno. Satorej, zhe je ravno neobzhutna sa vfako svunajne utifnenje, vender dobro obzhuti in svesto vboga, kar ji Spovednik vkashe: in zhe ravn Spovednik tako tihu to sturi, de ga noben od okoljstojezhih sastopit ne more; ga vender Samaknena, naj bo kamerkoli obernena, prezej flifhi: ne fzer po svunajni besedi, kakor je ona fama sposnala, ampak po notrejnemu obzhutenju, po katerimu vse spolni, kar ji je sapovedano, al se vleshe, al se vsdigne, al govori al sturi, karkolj ji bo vkasano. Bog je namrezh, kter jo na prezhudno visho vodi in vlada, jo vsdigne, visha in k' temu al unimu delju nakloni po svoji volji; sraven pak vender hozhe, de je ta brumna dekle pokorshni svojiga spovednika podvershena, in spolni na to visho red ponatorne resumnosti: in tolk bolj, ker je pokorshnost Bogu možno dopadлива, in torej od obilniga saflushenja sa nje dufho; ima visoko urednost tud sato, ker se po nje zlo samaknenje rasfodi, in od golfije lohka raslozhi. Pokorshna na to visho ni le gotova pot, po kateri se hodi bres nevar-

nosti, ampak je bla vselej tud nar gotovshi snaminje, po kterimu se lohka sposnajo tisti, kateri po pravi in dobri poti hodijo.

Tako so nekdej Shkofje rasfodili posebni (nesplohni) pokliz S. Simeona Stilita imenovaniga; kter je sklenil, de hozhe smiram na enimu visokimu steburu prebivati, ker bi bil smiram le stal, al se h' vezhmu naslonil, kader bi ga blo spanje premagalo, sakaj sedet in leshat ni blo prastora na temu visokimu steburu, na ktermu je ponozh in podnev, polet in posimi stal; So mu namrezh fhkofje pod pokorshino sapovedali, de ima per te prizhi dol jiti, in k' je Simeon to na enkrat spolnil, so sposnali, de je njegovo zhudapolno shivljenje od Boga, in so mu perпусти, de je she na dalej na imenovanimu steburu prebivati smel. In tako so se tudi drugi Svetniki, kteri so nesplohno in zhudapolno shivljenje pelali, vselej po pokorshnost presodili, ak imajo duha boshjiga al ne? Ja zlo taki, kteri so zhudeshe delali, so se le skus pokorshnost poterdili, in vzhasih so se naprej postavleni pokorshnosti poslushili, de so zhudeshe vstavli, kteri so se dopernashali zlo po smerti takih pershon: tako se bere od S. Franzhishka Serafinskiga, de se je tega snaminja poslushil

per zhudeshih, k' so se na grobu Petra od Katane perviga General Vikarja svojiga Ordna godili v' Klofhtu S. Marije od Angelov (*); ravn to je sturil tud Gosvin Abat Zifterzienskiga Ordna per pokopalifhu S. Bernarda (**).

Na tako visho je bla she tud leta Samaknena vezhkrat fkus pokorshnost preso-jena, in fzer od svojiga spovednika, nek-terkrat na sgol notrejno visho, al is ene druge blishne kamre, al fhe tud od dalej; ker to je sadno snaminje, po katerimu se nebeshki posebni darovi poskushajo, in fzer po redkim in deb se fleherni dvom al zvi-blanje kakshne golfije odgnal: sakaj fzer bi blo to Boga fkuhat, kter hozhe, de more-mo s'ludmi le po splohni navadi in pozhlo-veshko govoriti, ne pak po duhovsko al angelfko. Pa vender je imenovana Samak-nena, ok ravn ji je nje spovednik na ta-ko fkrito visho in od delezh sapovdi po-korshne dajal, vselej se savedla in sposnala, kar ji je blo vkasano, in je vselej s' veli-kim veseljam pokorshnjo fkasala.

(*) V' shivlenju S. Franzifhka v. IV. bukvah,
10 postavi.

(**) V' Shivlenju S. Bernarda v. VII. bukvah.
28 postavi,

Njeno shivljenje je popolnoma skrito v' Jesusu Kristusu, in nje dušha povsdignena in s' bogam sklenena skus vedno premišlovanje, kterga S. Janes od Krisha imenuje *skrivno, mirapolno in ljubesnivo naudihnenje boshje, kter k' ljubezni vnema*, se je v' skrivnostnemu shivljenju she do tiste stopnje povsdignila, ktero S. Bernard in Sveta Teresia tako popiseta: *De je nekako posebno in zhes vse povsdigneno in možno prijetno dotikanje Boga, po katerimu se dušha s' vsm svojim možhem povsdigne, in tako terdno s' Bogam sklene, de nekoliko boshjo podoba na se vsame*. Kateri stan, ok ravno bo she le v' nebesih svojo popolnamost dosegl, ker v' temu shivljenju she ni zhlovek smoshen sa tisto dokonzhano ljubesen in sklenitev, ktero bo enkrat v' vezhnimu pokoju vshival; se vender pokashe kakor sazhetik in nekoliko pokushna tiste sladkosti, k' nam je v' nebesih perpravljena; sato govori imenovana Svetniza: *De se taki stan le nebeskimu samore perglihati*. Enaki stan ljubezni in sklenitve s' Bogam rodi samaknenje; sakaj kolkèr bolj se keršhanska dušha skus premišlovanje k' Bogu povsdigne, tolko bolj se tud od posvetniga odtegne; sakaj de

kdo vse svoje misli na eno rezh oberne, je potreba, da na druge posabi: satorej popolnoma in vesolno vtopljenje zhloveshke duše v' Boga, in njegove boshje skrivnosti, ktere skus ljuzh vere sposna, in ljubi s' ognjam ljubeshni, rodi samaknenje, ktero se tako dolozhi. *Je povsdignenje duha k' Bogu, skleneno s' odtegnenjam od svunajnih pozhutkov, ktero se is preobilnosti povsdignenja k' Bogu is-haja.* In ker so dušne mozhi omejene, in ker jih visoko in mozno povsdignenje sa sa-bo potegne, sdrushi in v' Bogu vtopi, tok nobena mozh vezh ne obstane sa svunajne zhutla; in duša, ktera se na to visho v' Boga vtopi, na svojih svunanjih zhutkih oterpne, in ne zhuti, kaj se okrog nje godi, tud ne, ok bi se ji ravno kaj shaliga sturilo.

Ok shelish vediti ljubi braviz! kaj ta brumna duša dela ob zhafu, kader je samaknena? glej kaj je ona fama enkrat resodela, ker je rekla: da ob zhafu samaknenja je ona vsa v' tem, deb Boga molila, ljubila in hvalila, pa kar ji Bog v' taki tenki sklenitvi podelji, se ne da isgovoriti. To se sfer smeji rezh, da ker je ona po samaknenju vsa s' Bogam sklenena, in tud boshje opravila bolj tanko rasvidi, je nje

shivljenje vse duhovno in boshje; in de ji sato tud Gospod Bog obilniſhi snanje ſamiga ſebe podeli, in ji mozhnejſhi ogin ſvoje ljubesni v' ſerze vtifne; sato ſe tud ona s' tako ras-ſvetlenimi mozhem ſvoje duſhe, viſokejſhi k' Bogu povsdigne, in velik loſhej ſklene s' tiſtim, kter jo je s' tak' obilnim gnadam napolnil.

Samaknenje, ſploh govoriti, ſe s' tem ſazhne, de ſe zhloveſhki duh naglo in ne-
previdama ſamiſli, pa tud takrat, kje ſa-
maknenje ſhe v' navadi, in v' nekaki ſladki
ſvunajni-nesavednoſti obſtoji, koker v' na-
ſhi pergodbi, ſe vname pogoftu v' tiſtimu
shivimu plemenu, in v' preſelenju notrajnih
zhutil, kter na eno nesnano viſho povsdi-
gne zhloveſhkiga duha, in v' zhafiſh tud tru-
plo ſravn; is tega ſe vidi, de ſamaknenje
poſebno duſho ſadene, truplo pak le poſ-
nema, kar ſe s' duſho godi. Samaknenje
pak naſhe Marije od Kaltern vezhkrat tud
nje truplo ſadene, kader ſe vezhkrat v' eni-
mu hipu is poſtle vsdigne, in na kolena
poſtavi, bres deb ſi per tem le s' kako roko
kaj pomagala; ſhe bolj gotov pa takrat,
k' ſe, ko bi trenil, is poſtle vsdigne, in po
konzu poſtavi, al s' raspetim rokami, al pa
s' ſklenenim na perſih, in k' ſe komej s'

perstini svojih nog postle dotikuje, kakor deb v' lufti visla, in szer dolgo zhafa. To bi she nemogozhe blo sa eniga sdravga zhloveka, kolko menj bi se to ponatorno sgodilu per leti, kfe savoljo pretezhene bolesni in hudiga kerzha, ki ga je prestala, ne more po konzu dershati, in more smiram v' posteli ostati. Drugi zhudefh, k' se na nji vidi, je pak lèta: de ona nikolj kaj drugja ne vshije, kakor nektare jagode gro-sdja, al kakfhni drugi sad, in nektare kapelze vode, in fhe to le po redkim in zhes vèzh dni, in szer pod pokorfhno spovednika; in zhe ravno nikolj nizh kuhaniga ne vshije, je she vender smiram per mozhi, in doft dobro svunanjo podobo obdershi. Satorej se smej is tih dveh rezhi fkleniti, de kakor se dusha skos samaknenje k' Bogu povsdigne in s' tenko fklenitevjo she naprej nebesfhko veselje okusi, tako tud she truplo samaknenga tistih zhaftitlivih lestnosti nekolko deleshno postane, ktere bo po zhaftitlivmu vstajenju sprejel: al s' drugim besedam, ravn kakor zhaft trupla v' nebesih se is zhafti dushe is-haja (kakor govori Angelfki Uzhenik) tako tud per samaknenih truplu obzhuti, in je deleshno tistiga, kar se s' dusho godi.

Notrenjo ogledovanje (al premishlovanje) dushe se per nashu Samakneni tud is nje trupla rasvidi, zhe ona kako shaloftno al pa veselo resnizo premishluje: satorej se vzhafih veseljapolna vsdigne, tako de se eno majhinu in sladku smejanje na njenimu obrasu vidi; vzhafih pak se perklone vfa resnobna (resnizhna, modra), zhe je namrezh tud premishlovanje resnobno; sdaj svoje poglede shivo in visoko poshila; sdaj svoje obervi saperte dershi, in nagneno svojo glavo, sdaj leschi mirna na posteli, sdaj se vsdigne, poklekne ali se po konzju postavi. Tok postavim, ob nedelih sjutrej, kader sploh Jesufovo zhashtitlivo vstajenje premishluje, je tud vselej bolj vesela nje vnanya podoba, takrat se vsdigne in s' raspetim rokami premishluje, k' se komej s' perstmi, postle dotikne.

Rezhi pak, ktere ona pred vsm in posebno premishluje, so: prezartani Altarski Sakrament, in britku terplenje Jesufa Kristufa; pa ni zhudo, ker v' tih skrivnostih je nashla nje dusha obilno pasho she od svoje mladosti. Preferzhna ljubesen k' Jesufu v' Svetimu Sakramentu je bla tud pertva stopna al sazhetik zhudapolniga stanu samaknenja, in tud she sdaj je vfa bolj

shiva in gorezha tiste dni, kader svete Sakramente prejme; in sfer she od eniga zhafa jo po dovolenju Svoje Visokosti in zhaftitlivga Firshita, Trienskiga Shkofa, nje spovednik po trikrat na teden sjutraj she pred sonzhnim prihodam obhaja. Take dni, deb se ona k' S. Obhajilu perpravla, se postavi pokonzu, in se malo s' nogam postle dotikuje, tako de vfa v' lusti vifi, kakor deb hotla svojimu Ljubimu naprot hiteti. Sveto obhajilu pak prejme klezhè, in ostane potem dalej zhafa v' temu stanu, polna ognja boshje ljubeshni in hvaleshnosti sa prijeto dobroto. Peti dan pak Velkiga-serpana leta 1834, na kateri dan je njeni brat Kapuziner Novo-mafho pel, je zeli dan s' raspetim rokam po konzū stala. Per vfih Mafhah, ktere se v' Kaltern berejo, naj bo ob kakerfhni uri hozhe, kader se povsdigvanje, al pa obhajilu Mafhnika obhaja, se ona v' duhu snajde; sakaj ona zhuti in vidi, kdaj se te fhrivnosti obhajajo, in zhe ravno takrat leshe, tok se hitro vsdigne, poklekne, nagne nifko svojo glavo, in s' sapertmi ozhmi in nifko perklonena fkashe zhast in hvalo Svetimu Sakramentu, kakor ko bi se pred Altarjam sneshla. Dva Gospoda sta navlash leto hotla sama po-

skufiti, in se od tega preprizhat; sato sta vsak svojo uro v' roko vsela, in eden se je podal v' zerkev, drugi pa je per nje ostal v' hihi, in sta se tako ne le sama preprizhala, ampak tud drugim ljudem prizhujeta. Ravn to se sgodi tud, kader se pred Altarjam s' svetim Reshnim-Telefam shengenda. Enkrat, kje bla ravn vsa v' luft povsdignena, se je kar kob' trenil, na svoje kolena vergla in glavo ponishala; in k' so ravn okostojezhi mislili, kaj bi to pomenilo, je kar na enkrat posgonilo k' shengnu s' S. reshnim telefam v' zerkvi Franzhishkanarjov, in sfer ob zhasu, k' ni bil ne ob dnevi, ne ob uri sagotovlen.

Tako se tud na nji lohka posna, kdaj Kristusov terplenje premisluje; to se posebno sgodi ob zhetertkih svezher, in ob petkih. V' zhetertik vezher namrezh poklekne na svoji posteli, ali s' raspetim rokami, al pa ima sklenene na perseh v' podobi krisha, in si tako shivo pred ozhi postavi, kako je Kristus v' verti Getsemani, kervavi put putil in s' smertjo rinal, de se sdi, kakor deb' ona sama tud vmirala. V' petik vezher pak na enako visho klezhi na postli, in se s' svojim duham prestavi na tisti kraj, ker so Judje Kristusa krishali, in tako shivo vse

njegove martre vidi, de ona sama medli, sdihuje, in bleda perhaja, nje sh nabli se nabuhnejo, njene ozhi so tako s' solсами obloshene, de ji po lizi in po oblazhilu na postilo tezhejo, ona se trefè, pada v' omedlivze in h' konzu se vidi, koker deb hotla s' Kristufam vmreti, in pade na postlo in leshi snako, popolnoma nepremaknena, kakor ena mertva perfhona; ker to ji pride od tod, ker si v' premishlovanju Jesufove martre tok shivo pred ozhi postavi, in tud s' njim fozhuti in terpi na duhovno visho. O frezhna dusha v' resnizi, ktere ljubesen do Jesufa tako delezgh gre, de sh' njim terpi in na eno visho zlo vmerje! Ona samore rezhi s' Nevesto v' Visoki pefmi (*) *Ljubesen je mozna kakor smert*. Ona je tud sama resodela, de ona takrat vidi vso perpravo krishanja, de posna prizhiozhnost, premikvanje in zlo vse opravila Judov, de flisli njih vpitje, kakor de bi bla v' resnizi na hribu Golgata, ker je Jesus krishan bil. *Velika rezh, je ona rekla, she ni dolgo, prut svojimu Spovedniku, de jest vsak ofmi dan vidim smert mojiga Jesufa*. Pa tako shiva in gorezha ljubesen je she le obilnisli dar od Jesufa sadobila, kakor en

(*) Visoka Pefem 8, 6.

snamnje, de je tudi od njega ljublena, in glej ta obstoji v' temu: de je ona prejela snaminja pet kervavih ran, katere so ozhi-ten sprizhovanje nje tenke sklenitve s' Jesufam. Snaminja ran so se she le pokasale v' sazhetku mesza Shushiza 1834. In od tega je she vezh sto ljudi prizha, kateri so jih s' lastim ozhmi vidili na rokah, in nekteri tud na nogah, in skus nektore pametne shenfke smo she tud preprizhani od enake rane na njeni strani. Pa vender se ne morjo vselej lohko viditi lete snaminja ran, sakaj se vidi, de Samaknena fama jih jifhe, kar je mogozhe, sakriti; in se torej le po redkim samorejo viditi, ker ima vezh-del svoje roke sklenene, in tud od svunej jih shiroki rokavi sakrivajo, kter noter do perstov dofeshejo: in le takrat se morejo samerkati, k' se kaka perloshnost urajma, postavim kader s' raspetim rokami moli. Jest nisim narajmal tako lepe perloshnosti, de bi nje rane vidil na odlanu; ampak sim jih vidil od svunanje strani. Po mojih ozheh soditi, se je vidlo, kakor de bi ble novizh vtisnene in rudezhe, ni pak blo nobeniga snamnja, deb hotlo okolj njih meso gniti, zhe ravn mi je blo rezheno, de vzhatih kri spushajo.

Kakor zerkovni Vuzheniki govorijo, je to snamnje posebna gnada, ktero bog dodeli duham, kſo v' brumnosti ſhe popolnamoſt doſegle, in ſo posebno vdane premišlovanju Kriſtuſoviga terplenja. Pervi Svetnik, kter je to gnado ſadobil, kakor nam zerkovne ſgodovine ſprizhujejo, je bil S. Franzhiſhk Serafinſki od Afisa; potem ſe bere tud od S. Katarine Sienske, in od vezh drugih ſluſhabnikov, in ſluſhabniz boſhjih, de ſo jim ble enake snamnja od boga vtifnene. Bog je namrezh ſhe od ſazhetka, kader je zhloveka vltvaril, njemu gotovo snamnje ſvoje podobe v' duſho vtifnil, ker ga je v' ſtanu nedolſhnoſti in iſvirne ſvetofiti vltvaril; ker je pa leta posebna gnada ſkus greh ſapravlena bla; je Jeſus Sin boſhji v' ſvoji breskonzhni ljubesni novo snamnje najdel, de bi ga kakor snamnje ſvoje podobe ljudem utifnil, potem ki ſe je ſam zhloveku enakiga ſturil, snaminje namrizh ſvojiga terplenja, in rane ſvoje ſmerti, po katerih je ſvèt odreſhil. Tako je tud nebeshki ſhenen, potem kje njegova neveſta v' premišlovanju njegoviga terplenja in ſmerti na duhovno viſho vmerla, nji (namrizh naſhi Samakneni) hotel vtifniti neko snaminje, kter pokashe podobo ſvojiga

krishaniga Boga, in po katerim se je ona tud fama krishala. *Jesus Kristus te je sasnamoval (o Dufsha!), govori S. Ambrosih (*) ker ti je bil vtisnen snaminje S. krisha, de bi mu ti v' terplenju enaka postala.*

Zhe se glih tako zhudno vtisnenje ran posvetnim nemogozhe sdi; se vender takim, kateri boshje dela s' pasnim ozhmi pregledujejo, kakor lepo in spodobno delo pokashe, pervizh she po svetimu namenu, kër se skus leto snaminje fklenitev in spreobernenje v' Jesufovo podobo pokashe, sfer na zhudno visho, vender pak ob zhafu, kter je opravilam nashih dushnih mozhi permirjen. Kaj bi se moglo pametnesihga rezhi, kakor kar je S. Franzishk Salesius govoril, kader je od premishlovanja in vtisnenih ran S. Franzishka Serafinškiga pifal, in to se nekolk tud smeij oberniti na terplenje, premishlovanje in zhaftenje prut Kristufovim terplenju, kterga imenovana Maria od Mörl ima.

Leta Dufsha, pifhe S. Salesius od Serafinškiga Franzishka, vfa samishlena, samaknena v' terplenje Jesufa, in vfa rasdjana od ljubesni do njega, je na to visho perpravna postala, de fo ji ble vtisnene

(*) IV. Bukv. 1 postv. od Sakramentov.

snaminja ljubesni in britkoſti od nebeſh-
 kiga Shenina. Njegov ſpomin namrizh je
 bil veſ vtoplen v' premišhlovanju boſhje
 ljubesni: njegova domišhlija je bla uſa v' to
 obernena, deb ſi mogel prov ſhivo pred
 ozhi poſtaviti bolēzhine in rane, ktere je
 s' ozhmi ſvojiga duha vgledal na pervipo-
 dobi, ktero je pred ſabo imel, ſatorej je
 tud njegov um imel prav ſhive ſapopadke
 od Kriftuſoviga terplenja; inu ljubesen je
 ſadnizh perganjala vſe mozhi njegove vo-
 lje, deb enaki poſtal ſvojim s' bolezhinam
 obloſhenimu Mojštru, in tako ſe je njego-
 va duſha popolnoma ſpreobernila v' terpeo-
 zhiga Jeſufa. Duſha pak, kakor podoba in
 Goſpodar teleſa je njemu vtisnila britkoſti
 tiſtih ran, ktere je ſama obzhutila, in ſzer
 na tiſtih udih, kakor jih je vidla na ſvo-
 jimu ljubimu Jeſufu. Ljubesen je groſno
 mozhna ſa vſhivlat zhloveſhko domišhlijo,
 tako de zlo na ſvunanje ſtrani trupla pre-
 dēre. Vtiſnenje torej rani ſe na zhudno
 viſho in ſkos zheſ-natorno mozh ſgodi,
 vender pak po poti, ktero ponatorne mozhi
 zhloveſhke duſhe odprejo in polajſhajo.

Se perpoveduje tud ſhe od drugih po-
 ſebnih gnad, ktere je bog leti brumni du-
 ſhi dodelil, de namrizh ona duhove raslo-

zhi, de prihodne rezhi previdi, in de posebne darove isprosi: kar je lohka mogozhe, zhe ravn se she sdaj ozhitno ne kashejo, in torej se tud v' djanju preprizhat ne mormo, ker se sploh take rezhi sdaj she na fkrivnim dershe, bodo pak posnejshi in ob svojimu zhasu na dan pershle, in med ljudstvu dane. De pak ona take posebne gnade vshiva, se lohko misli, kër ona je ob zhasu samaknenja vsa v' Boga samishlena, in mnogotere rezhi vidi in flisli, in torej tud lohka svej in od Jesusa sadobi, sa kar ga profi. Vender bi se kaj taziga le po njenih dušnih ofkerbnikih ali Spovednikih svejdit samoglo, kateri jo pa tud od tazih rezhi radi ne sprashujejo, kër jim pastirska rassumnost to odsvètje. Vender je she nekterkrat sama povedala, al so proshnje tistih, k' so se ji perporozhvali, bogu dopadlive al ne! Vzhasih, kader so jo ptuji objiskali, je tud nekte take besede govorila, de se je sdelo, kakor de bi jim bla v' serzu brala. En brumni in bogabojozhen zhlovek, kateri se ji je tud v' molitev perporozhval, je bil na lepo in nesnano visho od nje posvarjen in opomnen na neko pomankanje, kterga noben ni vedil: bres de bi bla Samaknena kaj rekla, ker so se nam-

rizh tud druge perfhone per nji snefhle, je ona it-pod sglavja potegnila bukvepsal-mov; k' jih je odperla, mu je s' perftam pokasala en rek S. Pisma, v' katerimu je blo zelo poduzhenje sa njegovo pomanka-nje in pregreshik sapopadeno; imenovani zhlovek se prestrafhi, solse ga polijejo, in ona spet bukve vsame, in jih pod sglavje nasaj poloshi, in se na enkrat v' samak-nenje samifli.

Pretezheni mesiz Roshnigazveta je ona skos vezh dni terpela na merselzi, tako de so she sdravniki obupali jo oteti; pa ona je v' prizho vsih rekla, de sdaj she ne bo vmerla, ampak de bo ob enimu odlozhenimu dnevu osdravla bres vsih dru-gih pomozhkov, kakor en malo mersle vode, kakor se je ob napovedanimu zhafu tud sgodilo. Tako je she tud marskej po-vedala, kar ima nje festre sadeti, in v' mars-katerih, tako dufhnih, kakor telefnihi potre-bah je she pomozh od Boga ljudem spro-fila.

Jmenitnost njeniga stanu, pa veliko-vezh nje zhudapolno shivljenje, jo je tud mozžno perporozhilo nikim Oblastniku, kter je vselej sa vero in brumnost vnet bil. Rank Zefar namrezh Franz I., k' mu je

blo od nje povedano, jo je možno zha-
sttil, in v' mezu roshniga zveta 1834 med
shlahtne Gospe *Hallenskiga Sbirala* pov-
sdignil. Kakor ud lete drushbe ima ona
400 goldinarjov pensiona, ktere potegne
is ene shtiftinge, katera se v' mestu Ins-
pruk snajde sa odrafhene dekelze imenit-
niga stanu od posebniga saflushenja.

Glas pak od nje svetosti in zhudeshov
se je na vse strani svèta rasfhiril, in od
vseh krajev so sazheli ljudje skup dreti, de
bi jo vidli. Ni sa verjeti, kolkishna mno-
shiza je skup perfhla posebno perve letà,
k' se je nje samaknenje sazhelo. H' konzu
leta 1833 je Gospod Dehant tistiga kraja
rajtengo napravil in najdel, de she do ta-
krat je blo nar manj trideset taushent
perfhon, kteri so perfhli, samakneno gledati,
in vender, zhe je lih tako velika mnoshiza
se skup doshla, se ni nikolj nobena nefre-
zha pergodila. Nektere dni se je po pedelet
kozhiji shtelo, v' kterih se je gospoda per-
pelala ravn is tistiga namena, namrezh deb
fami vidli in se preprizhali, od zhesar so
slisjali od vseh strani govoriti. Kje so tud
perfhli Visok-zahstitliv Gospod Firsh in Shkot
Trienske shkofije, kter so tud, ker so vidli
veliko mnoshizo, ktera se je tam sneshla,

eno novo sapovd lèta 1833 naredili, nam-
rizh, de sa naprej more vsak, kter is ptu-
jiga kraja pride, spisano dovolenje od fhko-
fije profiti, ok hozhe imenovano samakne-
no viditi, ktera se bo po rasnosti perfhon
in okolni dodelila, al ne.

Opomina vreden je tud vtis, kterga
so vsi tišti zhutili, kteri so našno samak-
neno vidli. „ Pazh malo jih je blo, pishe
„ eden, kter se sam per te rezhi snajde,
„ kter bi ne bli, k'fo od nje fhli, folsa
„ tozhili. Sleherni je bil ganen, s' brum-
„ nim zhutilam navdan, in k' pobolshanju
„ podbuden, k' se je prozh podal „. Veliko
se jih vidi, kteri is hishe, ker samaknena
leshi, se naravnost v' Zerkev podajo, in tam
Sakrament svete Pokore prejmejo; med tim
se tud shiteje vezh svitih moderjanov, kteri
izer niso is dobriga namena sem perfhli,
kteri pak, k'fo leto prezhudno dekelzo
vidli in premishlovali, fo bli, na enkrat
spremeneni, fo sami v' se fhli, in pot resni-
ze nastopili. Posebno pak se obilni sad vidi
na prebivavzih tega kraja, ker se samak-
nena snajde, namrezh Kaltern. Tresno
sadershanje, brumnost, strah boshji in po-
sebnost gostejshi objiskanje svetih Sakramen-
tov, kter se na prebivavzih tega kraja, od

eniga zhafa sagleda, sprizhuje sadoft, de jim je isgled samaknene v' bolshanje. Bog hotel, deb se enaki sad tud na vezh drugih krajih sagledal!!

In per vřim temu se je ta zhudeshi fhe le premalo rasglafil, sakaj leta rezh, kar je mogozhe se na fkrivnim dershi. In od ene strani je to fzer prav, ker se velik hudobnih, slast med krivoverzi snajde, kateri take fkrivnostne in zhudapolne rezhi flabo islagajo. Jest pak vender tud sraven mislim, de Bog, kter dandanafhni tako zhudo ispolnuje, tud sheli, de se med ljudřtvu rasnese, in de tako vři ljudje boshjo vřigamogozhnost hvalijo, in njegovimu imenu zhařt dajejo. In ravno krivoverzam sna leta pergodba korisna biti, ker namrizh oni, ki po temi tapajo, lohka sposnajo, de njih krivi navuki ne sadořtijo potrebam zhloveřhke duřhe, tako bi se mogli po pameti persadevati, deb reřnizo in s' njo pot, ktera v' Nebesa pele, nafhli. In glejte, ravno fkus leto pergodbo gospod Bog vřim lepo perloshnost da, de pravo vero sposnajo, in jo objamejo. V' krivoverřtvu in napzhnih navukih se fhe niso nikolj pravi zhudeshi godili, in le kerřhanska katolřhka zerkev je, ktero zhudeshi zirajo, in od zhafa do zhafa

se zhudne pergodbе perkashejo, ktere se kakor svetla luzh svetijo, tako de se vsi lohka od resnize kerfhanfke katolfhke vere preprizhajo. Tako tud sdaj Bog ozhitno pokashe, kej de je resniza, ne sfer fksu ftrafhne zhudeshe, ktere je nekdej po prerokih Mojsesu in Eliju delal, ampak fkos zhudefh ene mlade dekelze, ktera je v' ljubesen boshjo vtoplena, in she tukej na svetu nebesfku veselje vshiva, h' katermu se skus samaknenje povsdigne. Leta mlada diviza v' Kaltern je le satò tako od Boga s' gnadam obdarvana, de bi nam bla kakor svezhnik, kter vfm sveti, kteri v' hifhi prebivajo. Ona je sfer na svetu, pa vender s' svojim duham bolj v' Nebesih prebiva, kakor na semlji. Bog bi jo she bil gotov k' sebi vsel, todè dopade mu, de ona kristjanam kakor svetla luzh sveti, in njim v' bolfhanje flushi. Sakaj bi mi torej leto svetlo luzh pod posodo pokrivali, to je sakaj bi mi leta zhudefh pred ljudem fkri- vali; sej se she druge rezhi pishejo, in med ljudi rasglafijo, ktere so jim manj k' dobizhku, in manj k' poduzhenju! In ravn sato, ker she nobeden ni do sdej te lepe historije popisal, sim jest nar bolj sklenil popisati, in ljudem osnaniti, kar sim sam

vidil, al od saneslivih prižh flifhal. Jest si
 she k' saflushenju rajtam zhe osnanujem
 zhudeshe zhaſti ſvetiga krisha, in zhe ſe
 per temu nasnanenju reſnize derſhim; sa-
 kaj bi ſe pazh bal pred lohkovernoſtjo,
 ktera je vſelej manj ſhkodлива, kakor ne-
 vernoſt.

Moj namen ni tukej, ſe velik beſedi
 poſluſhiti deb reſkaſal reſnizo zhudesha kter
 ſe na leti ſamakneni deklizi vidi; tud ne
 deb hotel kterga ſanizhovati al pogublo-
 vati ſavolo njegove nevernoſti; ampak jeſt
 le popiſhem to pergodbo, kakor je ſama
 na ſebi, kakor ſim jo ſam vidil, in kakor
 ſo jo vſi drugi naſhli, de torej lohka vſak
 ſam ſodi in ſklene, de je ta pergodba kaj
 poſebniga, in zheſnatorniga. In v'reſnizi,
 kakor hitro mi vejmo de Bog po ſvoji vſi-
 gamogozhnoſti take zhudeshe ſtriti ſamore,
 od zheſar naſ tolk iſgledov pretezhenih
 ſtoletov ſadoſti preprizhajo; nam druſga ni
 potreba, kakor de ſtan in ſhivlenje lete
 ſamaknene dekelze, nje zelo ſadershanje
 in vſe nje okolſtave na tanko pregledamo,
 in po pravizi preſodmo, tako ſe bomo ſa-
 mi ſadoſt preprizhali, zhe je ſtan Samak-
 nene kaj zheſnatorniga al ne, zhe je zhudo,
 al ne??

In glejte, mlada diviza, od ktere govorim je od vsih sploh sposnana kakor pametna nedolshna zhist in brumna dekelza, ktera je she od svoje mladosti velik zhasa v' molitvi dopernešla: ona je smeram v' premishlovanjo vezhnih resniz, prejema pogostu in s' veliko andohtjo S. Obhajilu; Ki so se perve snaminja nje tenke fkle nitve s' Bogam sagledale, ni nobeden na to porajtal, ker je vsak mislil, de je leto le nji navadni andohti perpifati; s' zhasa ma je nje samaknenje bolj ozhitno postalo, in vender so domazhi ludje she le malo porajtali, ker je pa le nje stan vsakdan bolj zhudni prihajal, tok so jo domazhi le na tihim fku fhali in na tanko presodili, in so hotli to fkrivnost pred drugim fkrito dershati. Al resniza je posnej na dan persh la, in zhudefh se je povsod rasglasil, in od vsih strani so sazheli ljudje skupej dreti, in vsak, kter jo je vidil, je to sa kaj posebniga dershal, in sa zhudefh sposnal. Tako tud vuzheni in rasumni Gospod Dehant v' Kaltern. Ef. Peter Eberle, (kter je posnejsh na drugo imenitnishki flushbo prestavlen bil; ni hotel od konza nizh verjeti, potem jo je svesto ogledaval; in skos trinajst mehzov dobro presodil, in 24 dan

Liftovgnoja 1833 je na svojiga Shkofa pifal: *Preprizhan sim, de tukej je perst boshji.*

En pametni in brumni Prednik, kter je she sdaj Shkof postal; je tud njeni stan dobro presodil, jo sdaj svetje in varje pred nekterim ojftroumnin sasmeljavzam in se perporozhi v' nje molitve. Tako tud gnadlivi visok zhastitliv Gospod firfht Trienfski Shkof in njegov General-Namestnik imajo smeram samerkliv pogled na-njo obernen, satorej so njima vse posebne pergodbe njeniga shivlenja snane, in jo tud v' zhasti imata. Gospod Dehant tega kraja Joshef Rainalder, in njena dva Spovednika, P. Kapiftran Sojer, nekdej Guardian, sdaj Vikari Franzifhkanarfskiga Klostra v' Kaltern in defete Shole Vuzhenik, in Gospod Miklavfh Proffliner Kaplan per fari, imajo vfi lepo perloshnost se od nje dufhniga stana prepizhati, ker se po gostim per nji snajdejo; in vfi s' enim glasam govorijo, de jim samaknenje imenovane deklize zhesnatorno in kakor zhudefh naprej pride. Treba je tud samerkati, de se te perfhone, ktere se okrog Samaknene snajdejo smeram prov rasvmno sadershijo, in pustijo ptujim vse pregledati in se po lestni skufhni od refnize preprizhati, bres deb' jim

s' velikim besedam in shivimi popisim pri-
zhiozhen stan Samaknene povsdigvali. Zhe
jih kdo poprashta, tok mu ob kratkim od-
govore, pa vender tako, de she velik sa-
molzhè, in vezh imenitnih okoln njeniga
dushniga stanu zlo nobenimu resodeti nozhjo.

Tolk drugih mashnikov, Vuzhenikov,
tolk modrih in prebrisanih ljudi, tolk sdrav-
nikov, vezh perfhon duhovne in deshelske
gosposke in tolk tavshent ljudi vsake forte
stanu, kateri so jo sami vidli in presodili,
in njeni stan sa eno zhesnatorno pergodbo
in zhudefh sposnali; naf sadost od refnize
in gotovosti prepizhajo (*). K' temu pridejo
she drugi mozni rasumi: namrezh tro-
shtapolni zhutili, s' katermi so vsi k' jo vi-
djo, navdani; nje smeram stanovitno sa-
maknenje, ktero she skos vezh lèt terpi;
naglost, f' ktero se na enkrat vsdigne, bres
deb se kaj s' rokami pomagala, in ktera se
ne da polnemati; pokorshnost, ktera jo
v' vsih rezheh visha in vlada; vedni post,
savolj katerga ona po redkim in tako malu
vshije, de se sdi, de le od tiste jedi shivi,
ktera is boshjih uft pride; sravn tega she

(*) Tud v' Gorizi se snajde vezh perfhon,
ktere so to dekelzo vidile, in vse poterdijo, kar
je tukaj od nje pisano.

tud vse druge okolne, ktere se per nji sagledajo, filijo al faj pustijo po pamet skleniti, de tukej je kaj posebniga zhesnatorniga in zhudniga. In zhloveshki pameti bi se vezk kerviza sturila; keb kdo tukej kako golfijo al sapelvanje, al kakshni navadni is-hod nje bolesni najti hotel; kakor pa, zhe rezhemo, de se to na eno zhes natorno visho po boshji vfigamogozhnosti sgodi.

Pa nekterim to vero manjsiha, koker me she skushna uzhi, ker flishijo, de se na vezh krajih enake pergodbje godijo in od enakih zhudeshov perpoveduje—Tako je bla v' sadnih pretezhenih letih tud ena Sameknena v' nemshkih deshelah, ktere brumno shivlenje je Gospod Clemen Brentano (kter je ob kratkim s' krivaverstva v' katolshko zerkev perstopil) popisal: tako je tud ob danashnimu zhafu ena dekelza v' mestu Kapriano Trienske Shkofije (*),

(*) Maria Domenica Lazzari, hzhi neki revniga mlinarja v' Trienski shkofiji v' majhnimu mestu Kapriano, 20 lèt stara. Kakor njeni ozhe prizhuje, je pred trem letim hudo bolesen imela, savolo ktere more smeram v' postli obfstati she skos vezh lèt, v' vedni molitvi in prezhudni poterpeshlivosti. Hude bolezhine je prenesla na nogah, rokah, in glavi posebne sadne 8 dni pred desetim Profenzam 1835.

ktera je enake gnade od Boga sadobila in ktere shivljenje je she skorej bolj zhudno, kakor nafhe Samaknene, od katere jest sdaj pissem. Pa savolo tega, zhe se vezh takih zhudnih rezhi godi, nobena od re-
fnize nizh ne sgubi! Kdo bo vsigamogozh-
nimu Bogu, in njegovi gnadi mejè stavil?
Al mu ni vseglih, zhe kak zhudeslh en-al
vezhkrat sturi??

Tisti, kter je sturil, de je bil S. Pavl v' Nebo samaknen je tud sturil, de je bil samaknen tud Peter v' mestu Joppe Filip v' Agati, in Janes v' otoku Patmos. In to tud ni sdaj pervikrat, de take zhudeshe samaknenih perfhon vidmo, Bog je she na enako visho vezhkrat svojo mogozhnost pokasal, in vezh enakih pergodeb se bere skos vse stoletja v' zerkovnih sgodovinah.

Vsa se je vila v' velikimu terplenju in je milo sdihtvala in isrekvala te le besede. *O moj Bog, moj Bog!* Sjutrej pak, desetiga dneva melza Prosenza 1835, so se rane pokasale na njenih nogah, rokak in strani in kar je posebno, na njeni glavi so okrog in okrog majhne jamize, kakor de bi bla s' ternjam prebodena, in kakor se flisli de od tod vsak petik nekoliko kervi tezhe. V temu stanu she dandanišni shivi. Vezh pak ne pissem od nje, ker jo nisim sam vidil, in le povem, kar mi je blo od drugih, sfer verjetnih ludi povedano.

Stan našhe samaknene je she smiram tak, kakor je bil, bo she kmal shtir leta, vender s' tem reslozhkam, de je zhes dalej obilnish perhajal; satò pak vender ne smeje obeden mislit, deb mogel od sdaj sa naprej smiram obilnish prihajat, al vedno terpeti. Sakaj tak zhesnatorni in prezhudni stan je posebna gnada boshja, katero Bog dodeli temu, kterimu hozhe, in dokler hozhe, in szer bres nashiga saslushenja. Zhe bi torej spet Bogu dopadlu, ji to posebno gnado odvseti, bi tud nje samaknenje na enkrat nehalo, to kar se je she tud vezhkrat sgodilo. Tako nam pishe she S. Filip Neri (*) od svojiga zhafa rekozh:

„ Sim posnal eno sheno, od posebne sve-
 „ tosti, ktera je skus dolgo zhafa v' ved-
 „ nimu samaknenju shivela, kteriga ji je
 „ pak posnejshi Bog odvsel “.

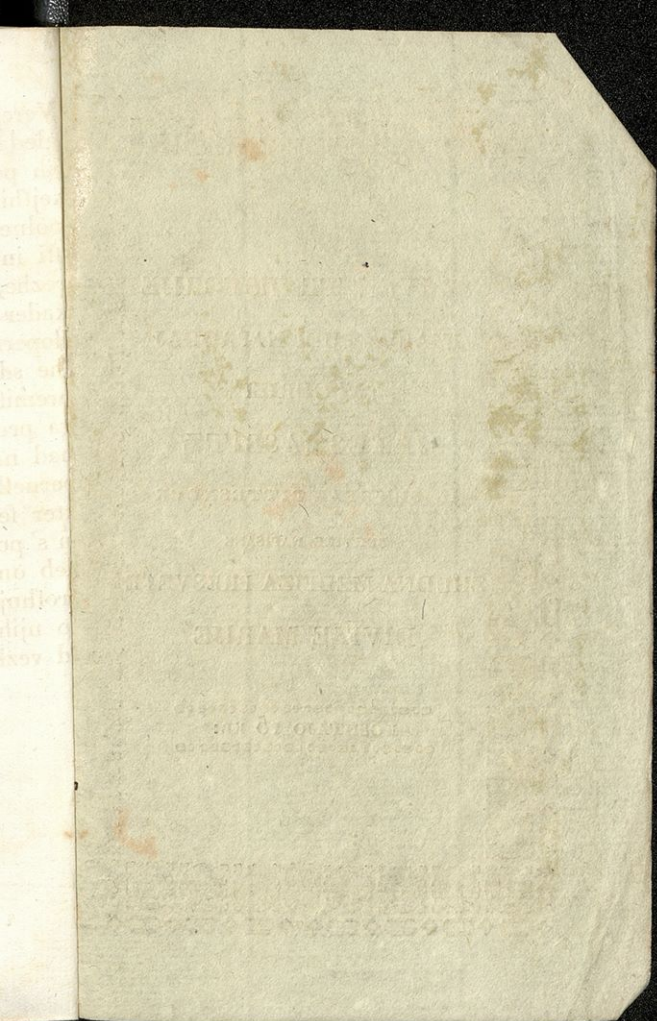
Nad takim zhesnatornim in zhudapolnim rezhmi bi se mi imeli menj savseti in pretresti, k' smo isrejeni od rojstva v' pravi in svelizhanski veri, ktera je polna zhudeshov; pa vender, kader kolj se nam kaj posebniga pokashe, se vsi savsamemo. Tako tud jest ne morem popisati,

(*) Shivljenje III. buk. 2. pol.

s' kakishnim zhutilam sim bil navdan, kader sim se per Samakneni v' Kaltern snajdel! Jest komej k' sim jo vgledal, sim bil tud v' duhu s' njo povsdignen in v' visoke in resnobne premishlovanja vtoplen in po sili so hotle te la besede mojim ustam odpasti: O zhloveki, o ljudstva, o modrijani! vi posabite na Boga, ker se v prasne, nezimerne in posvetne vuzhenosti vtopite, le posvetne shelja redite, in le po nestanovitnim veselju hrepenite: glejte to mlado divizo, kok visoko se mem vas povsdigne, kolko je modrejsh, kolk imenitnishi so njene zhutila in shele, koker vashe, ker vi le po semlji lasite, ona pak v' narozhju nar Vikshiga pozhiva. Vi! zhe vash pogled na kvishko povsdignite, tok h' vezhim svesde premishlujete, al ona se visokejshi povsdigne, noter do stvarnika nebes. Ona vas uzhi, de zhloveshka dusha je sa Boga vstvarjena, de zhlovek ni vstan praviga miru in sadovoljnosti najditi, svunej v' Bogu; in de premishlovanje in resgladvanje boshjih popolnomosti je tok visoko in tako mozno, de zhloveshiga duha od posvetniga popolnoma odtegne in ga v' nebeshke lepote in ljubesen boshjo vtopi. Ona vam pove, de velike in svete skrivnosti nashe

Vere, zhe se per ljuzh Beſede boshje ſpre
 gledajo, niſo ſlaboſti in neſpamet, ſa kar
 jih poſvetnaki derſhijo, ampak nar ſlad-
 kejſhi in nar ljubenivſhi rezi, in zhuda-
 polne globozhine breskonzhne mogozhno-
 ſti in modroſti boshje. Ona ſadnizh tud
 rezhe, de ona tud ſa naſ moli, in ſoſebno,
 kader ofer, ki ga je Kriftus na Kalvarju
 dopernefel, in kterga na nekervavo viſho
 ſhe ſdaj vſaki dan per ſ. Maſhi dopernafha,
 premifhluje, ſe ona do Boga povdigne, in
 ga proſi, deb Kriftufov terplenje ne blo
 nad nam sgubleno, ampak deb obilni ſad
 perneſlo! Sahvalimo torej Goſpod Boga,
 kter ſe v' ſvojih ſvetnikih zhudniga kaſhe,
 in ſ' ponishanim ſerzam k' njemu sdihujmo,
 deb on hotel miſtoſtliv vſelej pogledati na
 proſhnje ſvojih ſluſhabnikov, deb mi tako
 po njih ploſhnjah od prizhiozhnih ſlegov in
 od vezhne ſmerti odreſheni biti ſamogli.

K O N Z.

SRAVEN TE HISTORIJE
IMATA TUDI NAPRODAJ
V' GORIZI
JANES JASBITZ
IN SHTEFAN BITTESNECK
BUKVIZE NAPISANE
ZHUDNA MEDEIZA PRESVETE
DIVIZE MARIJE

.....
KOSHTAJO 15 KR:
.....